

Warszawa, dnia 23 listopada 2020 roku

**Szanowny Pan
Jarosław Gowin
Wicepremier
Minister Rozwoju, Pracy i Technologii
Ministerstwo Rozwoju Pracy i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa**

Jako przedstawiciele , będący aktywnym uczestnikiem rynków kapitałowych, podzielamy stanowisko sześciu Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych, które w dniu 9 maja 2019 r. skierowały do Pana Wicemarszałka Sejmu, Profesora Ryszarda Terleckiego pismo (Załącznik nr 1), w którym zwracają się z prośbą o pomoc w sprawie zmiany przepisów zawartych w Ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych z dnia 5 listopada 2009 r. (tj. z dnia 29 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2386- zwanej dalej: „Ustawą o SKOK”) dotyczących listy dostępnych form utrzymywania rezerwy płynnej przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo- kredytowe (dalej zwane jako: „Kasy” lub „SKOKi”).

Jak wskazano w wyżej wymienionym piśmie:

„Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 38 ust. 3 Ustawy o SKOK rezerwa płynna może być utrzymywana w jednej z następujących form:

„3. Rezerwę płynną stanowią środki pieniężne:

- 1) *zgromadzone w kasie w formie gotówki;*
- 2) *utrzymywane na odrębnych rachunkach w Kasie Krajowej;*
- 3) *zgromadzone w formie jednostek uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych, o ile ich odkupienie nie zostało zawieszona w trybie określonym w art. 89 ust 4 i ust. 5 pkt 1 i art. 227b tej ustawy oraz przypadku, o którym mowa w art. 246 ust. 3 tej ustawy.”*

Ponadto art. 37 Ustawy o SKOK stanowi, że: „Środki pieniężne, które nie są wykorzystywane na pożyczki i kredyty dla członków kasy, mogą być inwestowane z zachowaniem najwyższej staranności:

- 1) *w obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;*

1a) w obligacje, o których mowa w art. 129 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.);

1b) w listy zastawne;

2) jako lokaty, wkłady lub udziały w Kasie Krajowej;

3) jako lokaty w bankach;

4) w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych;

5) jako inne kategorie lokat i inwestycji, za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Mając na uwadze, że zgodnie z art. 38 ust 1 „Kasa ma obowiązek utrzymywać rezerwę płynną w wysokości nie mniejszej niż 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego”, większość środków przeznaczonych na inwestycje inne niż pożyczki udzielane członkom kas, wchodzi właśnie w rezerwę płynną. Jednakże o ile art. 37 Ustawy o SKOK dopuszcza inwestycje w obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, to art. 37 ust. 3 już nie! Połączony efekt działania tych dwóch artykułów jest taki, że jeżeli nawet są jakieś środki na inwestycje płynnościowe, to kasa nie może ich wykorzystać na inwestycje w obligacje skarbowe, które są powszechnie uznawane w sektorze bankowym jako instrument płynnościowy i banki, które są tak jak kasy objęte nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, mogą swoją rezerwę płynnościową utrzymywać w obligacjach skarbowych, a SKOKi nie. Ponadto od czasu objęcia nadzorem KNF, następuje stopniowa unifikacja przepisów w zakresie obowiązków i standardów działania nakładanych na SKOKi takich jak na banki. O ile w zakresie obowiązków taka unifikacja następuje, w przypadku praw jak widać nie. Przykładowo banki spółdzielcze, których model funkcjonowania, jest podawany jako docelowy dla SKOKów, mogą samodzielnie kupować obligacje skarbowe, jak również lokują swoje nadwyżki w banku zrzeszającym, który pełni podobną funkcję dla banków spółdzielczych, jak Kasa Krajowa dla SKOKów. Dlatego postulujemy zmianę art. 38 ust. 3 Ustawy o SKOK w ten sposób aby dodać pkt. 1a) do katalogu inwestycji, w jakie może być lokowana rezerwa płynna:

„1a) w obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;”

Naszym zdaniem tak zmodyfikowane zapisy Ustawy o SKOK będą wystarczające, jeżeli chodzi o katalog instrumentów finansowych, w które mogą inwestować poszczególne Kasy. Z jednej strony pozwolą Kasom na utrzymywanie niezbędnej w funkcjonowaniu rezerwy płynnej w środkach o najwyższej klasie płynności dostępnej na rynku kapitałowym w Polsce, a więc w środkach pieniężnych zgromadzonych w formie gotówki, utrzymywanych na wyodrębnionych rachunkach w Kasie Krajowej, zgromadzonych w formie jednostek uczestnictwa specjalnie w tym celu utworzonych funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez polskie towarzystwa funduszy inwestycyjnych nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego, w skład portfela których wchodzi tylko krótkoterminowe papiery skarbowe

i lokaty w dużych bankach oraz w **obligacjach skarbowych**. Z drugiej zaś strony zapewni odpowiedni poziom bezpieczeństwa lokat złożonych przez Kasy, tak aby te środki mogły posłużyć na wypłatę depozytów złożonych przez klientów Kas.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt wymagający interwencji ustawodawcy. Katalog w/w lokat uległ znacznemu zawężeniu w związku z wejściem do krajowego porządku prawnego przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego (zwane dalej **Rozporządzenie UE**). Od momentu wejście w życie tego rozporządzenia (tj. od 21 stycznia 2019 r.) fundusze rynku pieniężnego, które dla banków oraz klientów detalicznych mają być ekwiwalentem środków płynnych (pieniądza elektronicznego) mogą być tworzone tylko zgodnie z przepisami tego rozporządzenia (art. 1 ust. 2 Rozporządzenia UE stanowi: *Państwa członkowskie nie mogą wprowadzać żadnych dodatkowych wymogów w obszarze objętym niniejszym rozporządzeniem*). Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 1 Rozporządzenia UE: *„Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania (fundusze inwestycyjne) mają siedzibę, są wprowadzane do obrotu lub zarządzane w charakterze funduszu rynku pieniężnego, pod warunkiem że uzyskały zezwolenie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”*. W związku z powyższym fundusze rynku pieniężnego utworzone zgodnie z art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (zwana dalej jako: **„Ustawa o funduszach inwestycyjnych”**) przestały z dnia na dzień spełniać kryterium „funduszy rynku pieniężnego” wobec obowiązywania na terenie całej UE, a więc i w Polsce Rozporządzenia UE. W związku z powyższym postanowienia art. 178 Ustawy o funduszach inwestycyjnych stały się martwe, gdyż stoją w sprzeczności z postanowieniami Rozporządzenia UE i przewidują inne warunki funkcjonowania funduszy rynku pieniężnego niż te określone w Rozporządzeniu UE.

Mając na uwadze powyższe, uznać należy, iż Ustawa o SKOK odwołuje się do martwego przepisu (art. 178 Ustawy o funduszach inwestycyjnych) i dlatego istnieje pilna potrzeba jego nowelizacji.

Proponujemy wprowadzenie następującego brzmienia poniższych przepisów:

a) **art. 37 ust 1. pkt. 4) Ustawy o SKOK [Inwestowanie środków]:**

4) w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz w **Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017 /1131 z dnia 14 czerwca 2017 w sprawie funduszy rynku pieniężnego, których siedziba znajduje się na terenie Rzeczypospolitej Polski.**

b) **art. 38 ust. 3 pkt. 3) Ustawy o SKOK [Rezerwa płynna]**

3) *zgromadzone w formie jednostek uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych, o ile ich odkupienie nie zostało zawieszona w trybie określonym w art. 89 ust 4 i ust. 5 pkt 1 i art. 227b tej ustawy oraz przypadku, o którym mowa w art. 246 ust. 3 tej ustawy oraz w formie jednostek uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego utworzonych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)*

2017 /1131 z dnia 14 czerwca 2017 w sprawie funduszy rynku pieniężnego, których siedziba znajduje się na terenie Rzeczypospolitej Polski.”

Tak sformułowane zapisy zmienionej Ustawy o SKOK pozwolą zachować wypracowany przez lata status quo w zakresie lokowania środków płynnych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo- kredytowe w związku z wejściem w życie nowych przepisów unijnych. Ponadto takie zapisy pozwolą towarzystwom funduszy inwestycyjnym należącym do państwowych banków (np. PKO BP S.A. czy Pekao S.A.) zaoferować Kasom swoje fundusze rynku pieniężnego, których siedziby znajdują się na terenie naszego kraju.”

Zwracamy się do Pani Wicepremier z uprzejmą prośbą o interwencję w przedmiotowej sprawie. Utrzymanie dotychczasowej możliwości lokowania środków płynnych przez Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo – Kredytowe jest istotne nie tylko z punktu widzenia samych Kas ale również ich Członków, Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych inwestujących poprzez zarządzane fundusze inwestycyjne w obligacje Skarbu Państwa czy samego Skarbu Państwa będącego emitentem obligacji ze względu na utrzymanie / poszerzenie rynku zbytu dla tych instrumentów finansowych.

Załączniki:

1. Pismo

skierowane dnia 9 maja 2019 r. do Wicemarszałka Sejmu, Pana Profesora Ryszarda Terleckiego w sprawie zmiany przepisów zawartych w Ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Warszawa, 16 kwietnia 2019 roku

Szanowny Pan
Profesor Ryszard Terlecki
Wicemarszałek Sejmu
Przewodniczący Klubu Parlamentarnego
Prawa i Sprawiedliwości
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Jako przedstawiciele spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych:

zwracamy się z uprzejmą prośbą o pomoc w sprawie zmiany przepisów zawartych w Ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych z dnia 5 listopada 2009 r. (tj. z dnia 29 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2386- zwanej dalej: „Ustawą o SKOK”) dotyczących listy dostępnych form utrzymywania rezerwy płynnej przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (dalej zwane jako: „Kasy” lub „SKOKI”).

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 38 ust. 3 Ustawy o SKOK rezerwa płynna może być utrzymywana w jednej z następujących form:

„3. Rezerwę płynną stanowią środki pieniężne:

- 1) zgromadzone w kasie w formie gotówki;
- 2) utrzymywane na odrębnych rachunkach w Kasie Krajowej;
- 3) zgromadzone w formie jednostek uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych, o ile ich odkupienie nie zostało zawieszona w trybie określonym w art. 89 ust 4 i ust. 5 pkt 1 i art. 227b tej ustawy oraz przypadku, o którym mowa w art. 246 ust. 3 tej ustawy.”

Ponadto art. 37 Ustawy o SKOK stanowi, że: „Środki pieniężne, które nie są wykorzystywane na pożyczki i kredyty dla członków kasy, mogą być inwestowane z zachowaniem najwyższej staranności:

- 1) w obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
- 1a) w obligacje, o których mowa w art. 129 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.);
- 1b) w listy zastawne;

- 2) jako lokaty, wkłady lub udziały w Kasie Krajowej;
- 3) jako lokaty w bankach;
- 4) w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych;
- 5) jako inne kategorie lokat i inwestycji, za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Mając na uwadze, że zgodnie z art. 38 ust 1 „Kasa ma obowiązek utrzymywać rezerwę płynną w wysokości nie mniejszej niż 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego”, większość środków przeznaczonych na inwestycje inne niż pożyczki udzielane członkom kas, wchodzi właśnie w rezerwę płynną. Jednakże o ile art. 37 Ustawy o SKOK dopuszcza inwestycje w obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, to art. 37 ust. 3 już nie! Połączony efekt działania tych dwóch artykułów jest taki, że jeżeli nawet są jakieś środki na inwestycje płynnościowe, to kasa nie może ich wykorzystać na inwestycje w obligacje skarbowe, które są powszechnie uznawane w sektorze bankowym jako instrument płynnościowy i banki, które są tak jak kasy objęte nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, mogą swoją rezerwę płynnościową utrzymywać w obligacjach skarbowych, a SKOKi nie. Ponadto od czasu objęcia nadzorem KNF, następuje stopniowa unifikacja przepisów w zakresie obowiązków i standardów działania nakładanych na SKOKi takich jak na banki. O ile w zakresie obowiązków taka unifikacja następuje, w przypadku praw jak widać nie. Przykładowo banki spółdzielcze, których model funkcjonowania, jest podawany jako docelowy dla SKOKów, mogą samodzielnie kupować obligacje skarbowe, jak również lokują swoje nadwyżki w banku zrzeczającym, który pełni podobną funkcję dla banków spółdzielczych, jak Kasa Krajowa dla SKOKów. Dlatego postulujemy zmianę art. 38 ust. 3 Ustawy o SKOK w ten sposób aby dodać pkt. 1a) do katalogu inwestycji, w jakie może być lokowana rezerwa płynna:

„1a) w obligacje i inne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;”

Naszym zdaniem tak zmodyfikowane zapisy Ustawy o SKOK będą wystarczające, jeżeli chodzi o katalog instrumentów finansowych, w które mogą inwestować poszczególne Kasy. Z jednej strony pozwolą Kasom na utrzymywanie niezbędnej w funkcjonowaniu rezerwy płynnej w środkach o najwyższej klasie płynności dostępnej na rynku kapitałowym w Polsce, a więc w środkach pieniężnych zgromadzonych w formie gotówki, utrzymywanych na wyodrębnionych rachunkach w Kasie Krajowej, zgromadzonych w formie jednostek uczestnictwa specjalnie w tym celu utworzonych funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez polskie towarzystwa funduszy inwestycyjnych nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego, w skład portfela których wchodzi tylko krótkoterminowe papiery skarbowe i lokaty w dużych bankach oraz w obligacjach skarbowych. Z drugiej zaś strony zapewni odpowiedni poziom bezpieczeństwa lokat złożonych przez Kasy, tak aby te środki mogły posłużyć na wypłatę depozytów złożonych przez klientów Kas.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt wymagający interwencji ustawodawcy. Katalog w/w lokat uległ znacznemu zawężeniu w związku z wejściem do krajowego porządku prawnego przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1131 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego (zwane dalej **Rozporządzenie UE**). Od momentu wejście w życie tego rozporządzenia (tj. od 21 stycznia 2019 r.) fundusze rynku pieniężnego, które dla banków oraz klientów detalicznych mają być ekwiwalentem środków płynnych (pieniądza elektronicznego) mogą być tworzone tylko zgodnie z przepisami tego rozporządzenia (art. 1 ust. 2 Rozporządzenia UE stanowi: *Państwa członkowskie nie mogą wprowadzać żadnych dodatkowych wymogów w obszarze*

objętym niniejszym rozporządzeniem). Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 1 Rozporządzenia UE: „Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania (fundusze inwestycyjne) mają siedzibę, są prowadzone do obrotu lub zarządzane w charakterze funduszu rynku pieniężnego, pod warunkiem że uzyskały zezwolenie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”. W związku z powyższym fundusze rynku pieniężnego utworzone zgodnie z art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (zwana dalej jako: „Ustawa o funduszach inwestycyjnych”) przestały z dnia na dzień spełniać kryterium „funduszy rynku pieniężnego” wobec obowiązywania na terenie całej UE, a więc i w Polsce Rozporządzenia UE. W związku z powyższym postanowienia art. 178 Ustawy o funduszach inwestycyjnych stały się martwe, gdyż stoją w sprzeczności z postanowieniami Rozporządzenia UE i przewidują inne warunki funkcjonowania funduszy rynku pieniężnego niż te określone w Rozporządzeniu UE.

Mając na uwadze powyższe, uznać należy, iż Ustawa o SKOK odwołuje się do martwego przepisu (art. 178 Ustawy o funduszach inwestycyjnych) i dlatego istnieje pilna potrzeba jego nowelizacji.

Proponujemy wprowadzenie następującego brzmienia poniższych przepisów:

- a) art. 37 ust. 1. pkt. 4) Ustawy o SKOK [Inwestowanie środków]:
- 4) w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017 /1131 z dnia 14 czerwca 2017 w sprawie funduszy rynku pieniężnego, których siedziba znajduje się na terenie Rzeczypospolitej Polski.
- b) art. 38 ust. 3 pkt. 3) Ustawy o SKOK [Rezerwa płynna]
- 3) zgromadzone w formie jednostek uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy o funduszach inwestycyjnych, o ile ich odkupienie nie zostało zawieszona w trybie określonym w art. 89 ust 4 i ust. 5 pkt 1 i art. 227b tej ustawy oraz przypadku, o którym mowa w art. 246 ust. 3 tej ustawy oraz w formie jednostek uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego utworzonych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017 /1131 z dnia 14 czerwca 2017 w sprawie funduszy rynku pieniężnego, których siedziba znajduje się na terenie Rzeczypospolitej Polski.”

Tak sformułowane zapisy zmienionej Ustawy o SKOK pozwolą zachować wypracowany przez lata status quo w zakresie lokowania środków płynnych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe w związku z wejściem w życie nowych przepisów unijnych. Ponadto takie zapisy pozwolą towarzystwom funduszy inwestycyjnym należącym do państwowych banków (np. PKO BP S.A. czy Pekao S.A.) zaoferować Kasom swoje fundusze rynku pieniężnego, których siedziby znajdują się na terenie naszego kraju.

Zwracamy się bezpośrednio do Pana Marszałka o interwencję w przedmiotowej sprawie, gdyż informowaliśmy o zaistniałej sytuacji Ministerstwo Rozwoju i Finansów w dwóch pismach: pierwszym z dnia 22 sierpnia 2017 r. oraz drugim z dnia 14 września 2018 r., niestety nasze dotychczasowe interwencje nie przyniosły efektów. Otrzymaliśmy również w dniu 24 listopada 2017 r. pismo z odpowiedzią od Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów w którym konkluduje, że: „W związku z powyższym stosowna propozycja przepisu nowelizującego zostanie uwzględniona w toku prac legislacyjnych w Ministerstwie Finansów.” Niestety do dnia dzisiejszego nie podjęto w tej sprawie jakichkolwiek działań. Dlatego mając na uwadze dobro klientów spółdzielczych kas oszczędnościowo- kredytowych oraz konieczność zapewnienia należytej ochrony

środków płynnych zgromadzonych przez Kasy, zwracamy się z uprzejmą prośbą do Pana Marszałka o interwencję.

Ze swej strony zapewniamy o gotowości do udziału w rozmowach i spotkaniach w przedmiotowej sprawie.